

Tervise
Arengu
Instituut

Hiiumaa

Ravitud või surmaga lõppenud
vigastusjuhtude ülevaade

Ülevaade võtab kokku vigastuste andmed, mis on ühtsetel alustel arvatud ja Eesti keskmisega võrreldavad.

Ülevaate eesmärk on pakkuda alusandmeid kohaliku tasandi tegevuste planeerimiseks ning elanike tervise ja heaolu parandamiseks.

Ülevaates välja toodud andmete kohta leiab täiendavat infot aadressil: www.terviseinfo.ee/maakonnavigastused

Väljaandja: Tervise Arengu Instituut

Kujundaja: Disainikorp OÜ

Väljaande kasutamisel viidata allikale.

Soovitav viide käesolevale väljaandele:

Ravitud või surmaga lõppenud vigastusjuhtude ülevaade – Hiiumaa.

Tallinn: Tervise Arengu Instituut, 2023.

Materjal on valminud Norra toetusest 2014-2021 rahastatud projektist „Rahvatervise valdkonna võimekuse ja kompetentside suurendamine kohalikes omavalitsustes“

RAVIKULUD 2021. AASTAL

4 464€

20-29a

5 779€

7-19a

596€

3-6a

1 154€

0-2a

79 800€

75+ a

1078
vigastusjuhtu

ravikulu
0,2 miljonit €

59 952€

30-64a

49 431€

65-74a

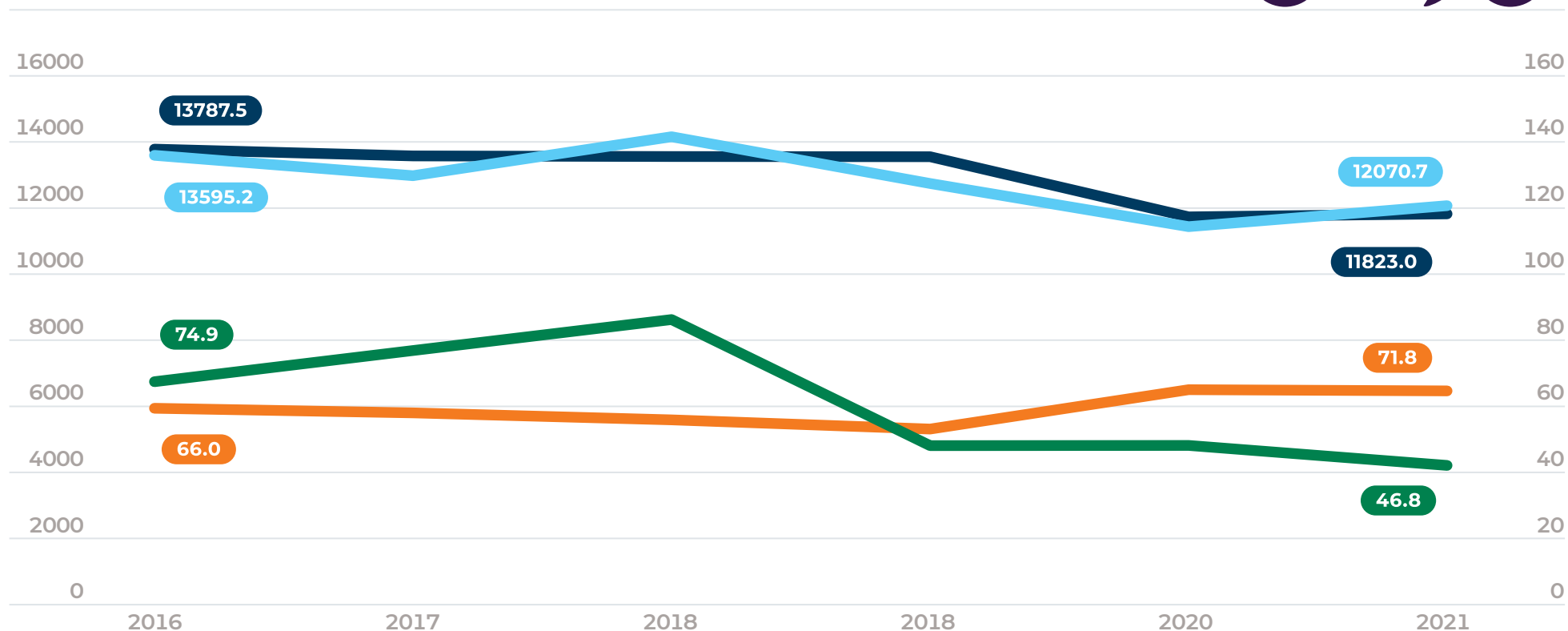
VIGASTUSJUHUD JA -SURMAD

- Hiiumaal on vigastussurmade suhtarv 100 000 elaniku kohta Eesti keskmisel tasemel.
- Sagedamini tuli ravida liikluses vigasaanuid, samal tasapinnal libisemist ja komistamist, teravate ja/või mehhaaniliste esemete poolt tekitatud vigastusi, lööke.
- Kokkupuuteid mürgiste loomade või taimedega raviti Hiiumaal sagedamini kui mujal.

Vigastusjuhud ja -surmad 100 000 elaniku kohta

- Vigastussurmad 100 000 elaniku kohta Eestis
- Vigastussurmad 100 000 elaniku kohta Hiiumaal
- Vigastusjuhte 100 000 elaniku kohta Eestis
- Vigastusjuhte 100 000 elaniku kohta Hiiumaal (kokku)

25%
tahtlik enesevigastus

4
surmaga lõppenud
vigastusjuhtumit

25%
kukkumine

25%
teised põhjused

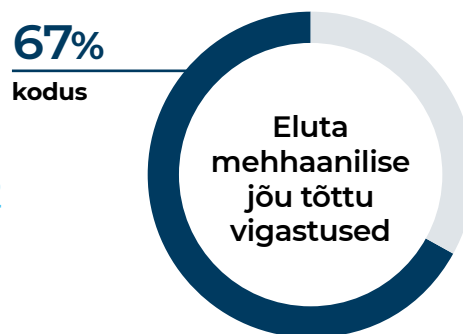
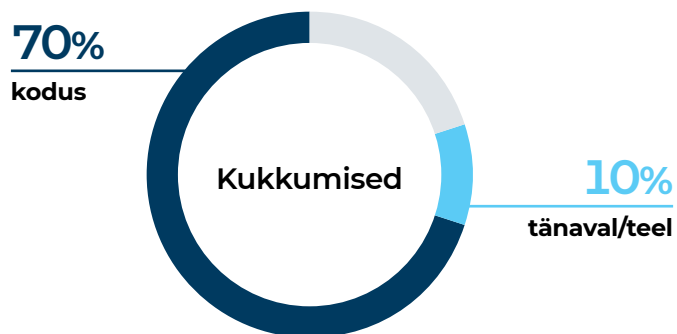
25%
juhuslik mürgistus

VIGASTUSED 0-2-AASTASED

- Peamised vigastused on seotud kukkumistega.
- Sagedased on ka löögid vastu esemeid või esemetega ja kehasse naha või loomuliku kehaava kaudu sisenenud võõrkehade tõttu viga saamised.

2,7% Kõikidest Hiiumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Muu juhuslik kukkumine

5

17%

Löök vastu esemeid või nendega

5

17%

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

3

10%

Purustus, kokkusurumine, suletus esemete sees/vahel

3

10%

Teise imetaja, roomaja, mittemürgise putuka toime

3

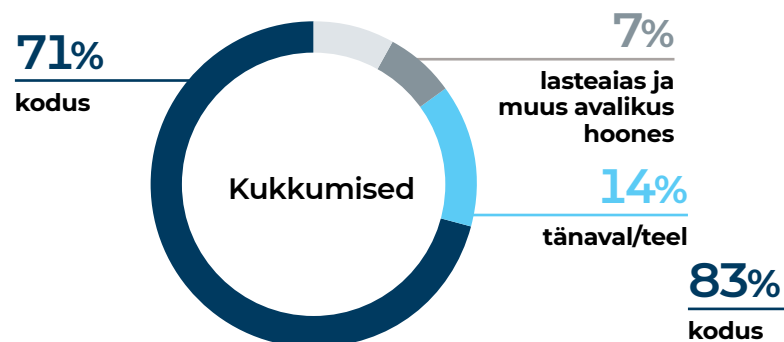
10%

VIGASTUSED 3-6-AASTASED

- Peamised vigastused on seotud kukkumistega.
- Sagedased on ka löögid vastu esemeid või esemetega ja kehasse naha või loomuliku kehaava kaudu sisenenud võõrkehade tõttu vigastused.

2,9% Kõikidest Hiiumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

9 29%

Löök vastu esemeid või nendega

4 13%

Muu juhuslik kukkumine

3 10%

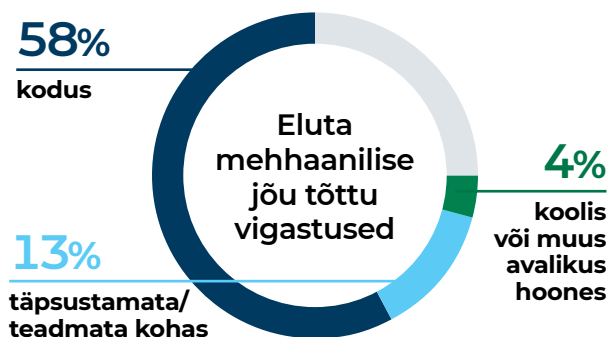
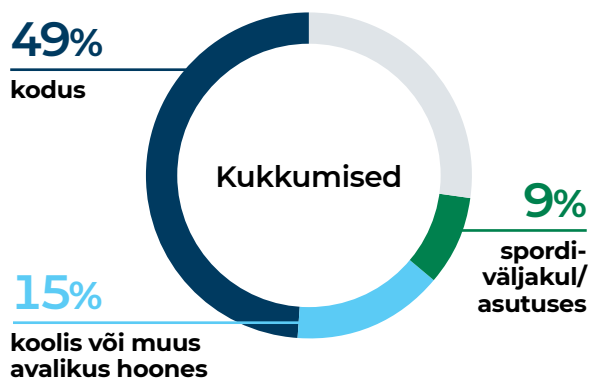
Terav klaas, nuga, mõök, pistoda

3 10%

VIGASTUSED 7-19-AASTASED

- Peamised vigastused komistamise, libisemise või kukkumise tagajärjel.
- Sageli tuli ette ka ära löömist vastu esemeid või lööke esemetega.

16,9% Kõikidest Hiiumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Löök vastu esemeid või nendega

45 25%

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

38 21%

Muu juhuslik kukkumine

18 10%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

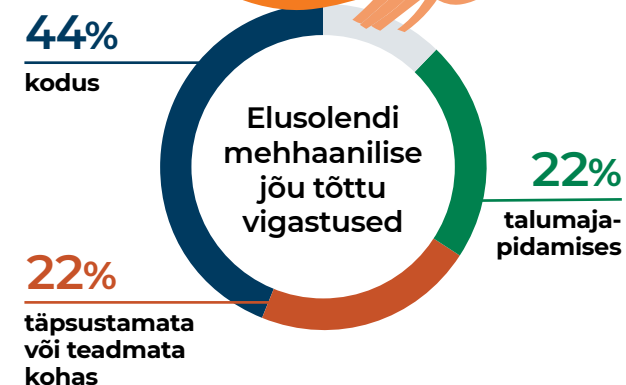
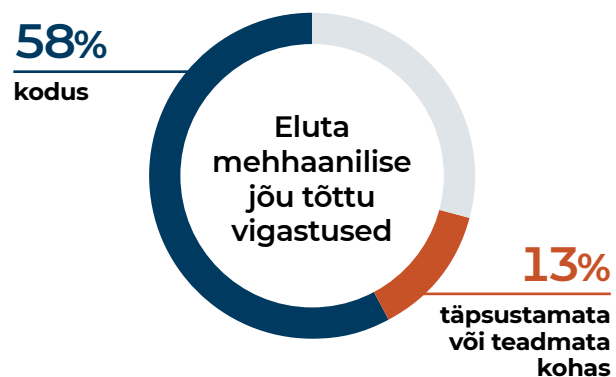
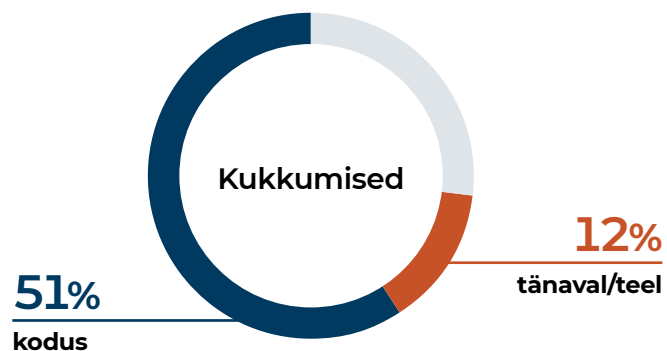
10 5%

VIGASTUSED 20-29-AASTASED

- Peamised vigastused komistamise, libisemise või kukkumise tagajärjel.
- Sageli tuli ette ka ära löömist vastu esemeid või lööke esemetega.

13,2% Kõikidest Hiiumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

23 16%

Löök vastu esemeid või nendega

20 14%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

18 13%

Terav klaas, nuga, mõök, pistoda

11 8%

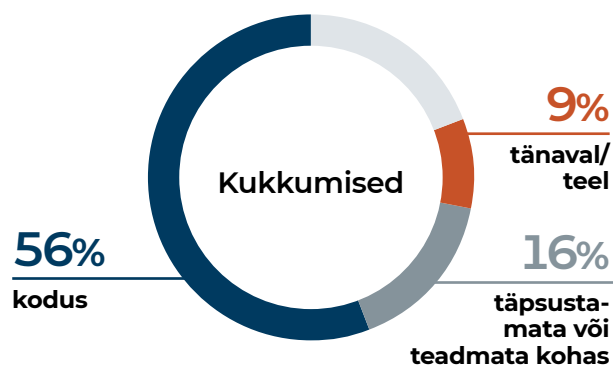
VIGASTUSED 30-64-AASTASED

● Sagedasemad vigastusjuhtumid on seotud samal tasapinnal libisemise ja komistamisega.

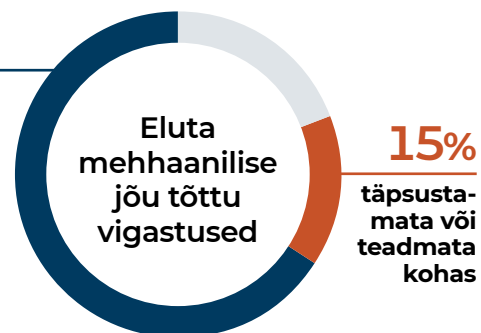
45,5%

Kõikidest Hiiumaa vigastusjuhtudest

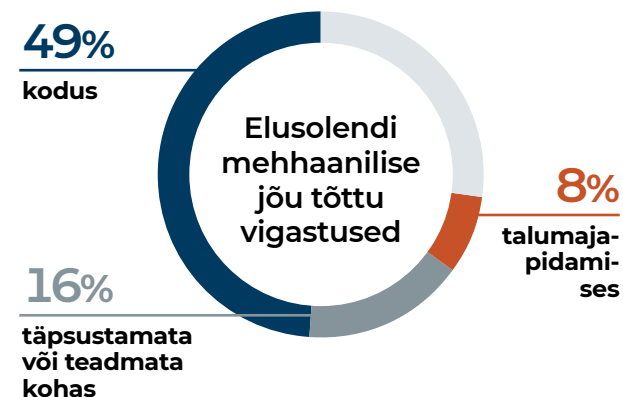
66%

kodus

49%

kodus

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

90 18%

Löök vastu esemeid või nendega

60 12%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

42 9%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

36 7%

VIGASTUSED 65-74-AASTASED

● Peamised vigastusjuhtumid on seotud kukkumisega.

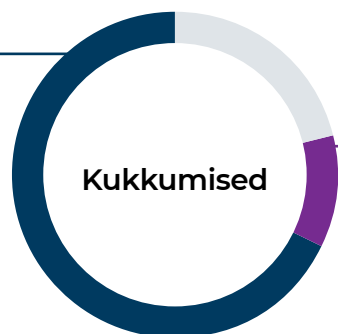

9,2%

Kõikidest Hiiumaa vigastusjuhtudest

68%

kodus

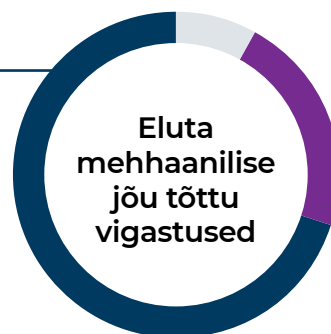

Kukkumised

11%
tänaval/
teel

70%

kodus

Eluta
mehhaanilise
jõu tõttu
vigastused

22%
täpsusta-
mata või
teadmata
kohas

67%

kodus

Elusolendi
mehhaanilise
jõu tõttu
vigastused

25%
täpsusta-
mata või
teadmata
kohas

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

30 30%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

10 10%

Löök vastu esemeid või nendega

8 8%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

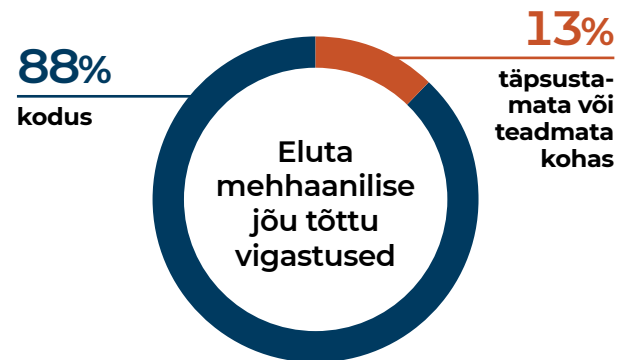
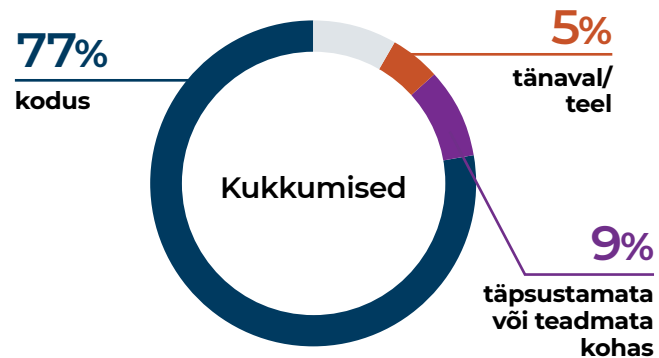
7 7%

VIGASTUSED 75+ -AASTASED

● Peamised vigastusjuhtumid on seotud kukkumisega.

9,7% Kõikidest Hiiumaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

46 **44%**

Muu juhuslik kukkumine

14 **13%**

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

11 **10%**

Kukkumine jää või lume tõttu

8 **8%**

VIGASTUSTE KAITSE- JA RISKITEGURID

Vigastuste riskitegurid

- kõrge impulsiivsus
- madal enesejuhtimise oskus
- alkoholi ja teiste uimastite tarvitamine
- kogematus tööriistade, aparaatide käsitlemisel
- stressisituatsioonid ja ülepingutused
- madal teadlikkus ohutusnõuetest või nende eiramine (tööriistad, masinad, seadmed)
- töötamine kõrgema riskiga tegevusaladel
- alkoholi ja teiste uimastite tarvitamine
- majanduslik toimetulek
- lapsevanema järelvalve puudumine
- lapsevanemate teadlikkuse ja hoiakute puudumine
- lapse või vanema tervislik seisund
- sotsiaalmajanduslik taust
- aastaaeg ja kellaaeg
- kõrgem vanus
- eelnenud kukkumised
- kroonilised haigused
- kõnnaku- ja tasakaaluprobleemid
- ravimite tarvitamine (nii konkreetsete ravimite toime kui ka ravimite hulgikasutus)
- keskkond

Vigastuste ennetusmeetmed

- teadlikkuse tõstmine
- hoiakute muutmine
- oskuste arendamine
- väliskeskkonna ohutus ja turvalisus (teede, hoonete korrashoid; tööstus- või ehitusala, veekogude, ohtlike objektidele ligipääs jms)
- ohutud ja turvalist käitumist suunavad regulatsioonid (seadused, piirangud, maksud, ohutusnõuded toodetele ja teenustele jms)
- riskikäitumise vähendamine
- kontrollnimekirjad koduohutuse või tervisliku seisundi hindamiseks
- infomaterjalid
- tehnilised abivahendid (pliidi alarm, käsitoed, liikumisandur)
- vigastusriskide teadmine ja märkamine
- regulaarne toitumine ja liikumine
- vanemlike oskuste programmid
- ohutusalane juhendamine
- vigastuste oskuslik reageerimine ja ravi

VIGASTUSJUHUD JA –SURMAD HIUMAAL – POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES

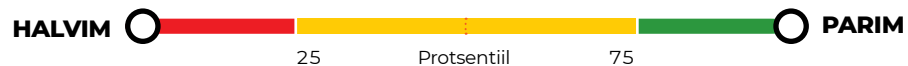
○ Piirkonna positsiooni Eesti keskmise suhtes näitab ring

NÄITAJA	ARV	SUHTARV 100 000 ELANIKU KOHTA	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINE	EESTI PARIM
VIGASTUSJUHUD						
Ravitud tahtlik enesevigastus	3	35.1		205.5	133.6	35.1
Ravitud ründe tagajärg	16	187.2		341.9	213.8	128.1
Ravitud ebaselge/teadmata tahtlusega vigastus	26	304.2		473.2	292.7	213.2
Ravitud õnnetusjuhtum, sh ..	1033	12086.1		13182.0	11010.0	10284.1
LIIKLUS						
.. sõidukiõnnetuses vigastatud jalgrattur	32	374.4		401.8	275.4	192.9
.. teised sõidukiõnnetuses viga saanud	33	386.1		399.6	291.1	173.5
KUKKUMINE						
.. libisemine/komistamine samal tasapinnal	239	2796.3		2903.8	2509.8	2062.0
.. kukkumine jää või lume tõttu	37	432.9		775.0	544.6	348.5
.. kukkumine trepil(t), redelil(t) jms	82	959.4		1099.1	806.6	649.7
.. muu juhuslik kukkumine	75	877.5		1679.1	1253.0	819.0
MEHHAANILINE JÕUD						
.. löök vastu esemeid või nendega	150	1755.0		1755.0	1347.3	924.3
.. naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese	73	854.1		1546.3	878.7	664.6
.. terav klaas, nuga, mõõk, pistoda	45	526.5		526.5	358.1	323.0
.. purustus, kokkusurumine, suletus esemete sees/vahel	38	444.6		529.5	328.4	227.3
.. tööriista või seadmega kokkupuude	47	549.9		600.7	309.9	192.0
.. muu eluta mehhaanilise jõu toime	31	362.7		1023.1	439.2	334.9

LOE TÄPSEMAT INFOT ANDMETE KOHTA :
www.terviseinfo.ee/maakonnavigastused

NÄITAJA	ARV	SUHTARV 100 000 ELANIKU KOHTA	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINE	EESTI PARIM
ELUSOLENDI JÕUD						
.. teise isiku poolt löök, väänamine, hammustus jms	19	222.3		340.9	271.9	149.6
.. koerahammustus või -löök	14	163.8		194.7	117.4	82.2
.. teise imetaja, roomaja või mittemürgise putuka hammustus, löök või nõelamine	33	386.1		516.7	303.1	133.1
.. muu/täpsustamata elusolendi jõu toime	5	58.5		86.2	60.6	22.0
MUU PÕHJUS						
.. kokkupuude mürgise looma/taimega	27	315.9		315.9	101.4	52.3
.. ülepingutus, reisimine, puudus seisund	17	198.9		631.7	420.6	192.3
.. muu/täpsustamata teguri juhuslik toime	36	421.2		584.1	393.0	327.8
SURMA PÕHJUS						
Surm õnnetuse, mürgistuse, trauma tõttu, sh..	4	46.8		148.1	71.8	46.8
.. sõidukiõnnetus	0	0.0		12.4	5.4	0.0
.. kukkumine	1	11.7		37.7	13.4	4.4
.. juhuslik mürgistus	1	11.7		32.4	14.4	0.0
.. tahtlik enesevigastus	1	11.7		37.3	14.0	1.7
.. rünne	0	0.0		7.1	2.0	0.0
.. ebaselge tahtlusega vigastus	0	0.0		11.6	3.1	0.0
.. muu õnnetus, mürgistus, trauma	1	11.7		50.3	19.6	11.7

Tervise
Arengu
Instituut

